

पृथ्वी माध्यमिक विद्यालय
बसुन्धरा, काठमाडौं, फोन: ०१-५९०४८१६

वार्षिक त्रैमासिक परीक्षा - २०७७

कक्षा: ८

पूर्णाङ्क: ५०

विषय: नेपाली

उत्तीर्णाङ्क: २०

समय: १ घण्टा ३० मिनेट

१. तल दिइएको शब्दको मिल्ने अर्थसँग जोडा मिलाउनुहोस्: [३]

समूह 'क'	समूह 'ख'
कर्मशील	लहरो
दर्दनाक	पत्ता लगाउने काम
लता	हातले लेखिएको
पारङ्गत	मूल स्रोत
मुहान	कमेठ
आविष्कार	दुखलाग्दो
	सिपालु

२. खाली ठाउँमा उपयुक्त शब्द भर्नुहोस्: [३]

- (क) 'वरदान' को विपरीतार्थक शब्द.....हो। (दान, अभिशाप, बर)
(ख) अनेकार्थी शब्द हो। (दक्षिण, पश्चिम, उत्तर)
(ग) 'नभ' को पर्यायवाची शब्द.....हो। (आकाश, बादल, पाताल)
(घ) अनेकार्थी शब्द होइन। (पत्र, अर्थ, नत्र)
(ङ) 'फूल' को समावेश्य शब्द..... हो। (पिपल, सयपत्री, वृक्ष)
(च) 'जनक' को पर्यायवाची शब्द..... होइन। (पिता, माता, बुवा)

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्: [३]

नाक राख्नु, नि, कालो अक्षर भैसी बराबर

४.

(क) तल दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी सार्नुहोस्: [२]

हाम्रो देसलाई हामि मिलेर बनाउनु पर्छ।

(ख) तल दिइएको शब्द समूहबाट शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस्: [२]

अ) माहकवि	महाकवि	महाकवी	महाकबि
आ) पंचवर्षीय	पञ्चवर्षीय	पञ्चवर्षिय	पन्चवर्षीय
इ) सामजिक	शामाजिक	सामाजीक	सामाजिक
ई) परीक्षण	परिछण	परीक्षन	परिक्षण

५. रेखाङ्कित शब्दहरूको पदवर्ग छुट्याउनुहोस्: [२]

असल विद्यार्थी राम्ररी पढ्छ र सफल हुन्छ।

६. कोष्ठकमा दिइएको निर्देशन अनुसार वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्: [४]

- (क) भाइ घुम्न जान्छ। (बहुवचन)
(ख) उसले सबै काम गर्छ। (प्रथम पुरुष)
(ग) रामले परिक्षा दिएछ। (अकरण)
(घ) बहिनीले चिठी लेखी। (कर्मवाच्य)

७. दिएको गद्यांश पढि सोधिएका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस्: [५]

जीवन घाम छायाको यात्रा हो। मानिसले जीवनमा कहिले सुख त कहिले दुःख भोग्नुपर्छ। रवीन्द्रनाथ सम्पन्न परिवारका भएकोले बाल्य जीवन धेरै जसो सुखमय नै रह्यो तर उनले सुख भोग्न पाएनन्। अनेकौं दुःख पनि भोगेका थिए। १३ वर्षको बाल्यकालमा उनले ममतामयी मायाको बिछोड

सहनुपर्यो । उनलाई संगीत र साहित्यमा प्रेरणा दिने भाउजूको पनि असमायिक मृत्यु भयो । उनलाई आमा र आमातुल्य भाउजूको बिछोडले असाध्यै अस्थिर बनायो । त्यस्ता शोकलाई विविध साधनाको स्रोत बनाउँदै उनले आफूलाई सम्हाले । अनि त झन् तल्लीन भइ कविताको आरधानामा लागे । त्यसरी नै उनको कथा, उपन्यास, नाटक आदिको रचना गरे । यस बाहेक गीत, संगीत र चित्रकलाको साधनामा उनी लागे । सन् १९०१ मा उनले शान्ति निकेतन नामक विद्यालयको पनि स्थापना गरे । यस विद्यालयमा प्राकृतिक एवम् विधार्थी मैत्री वातावरणमा शिक्षा लिने व्यवस्था थियो । त्यति मात्र नभएर त्यस विद्यालयका लागि पाठ्यपुस्तक पनि लेखे । यिनै सूकार्यहरुले गर्दा उनको चर्चा सर्वत्र हुन थाल्यो ।

प्रश्नहरु:-

- क) रवीन्द्रनाथले बाल्यकालमा के कस्तो दुःख भोग्नु परेको थियो?
- ख) रवीन्द्रनाथले साहित्य सृजना गर्ने प्रेरणा कसबाट पाएका थिए?
- ग) रवीन्द्रनाथले शोकलाई केमा बदले ?
- घ) शान्ति निकेतन विद्यालयमा कस्तो वातावरणमा शिक्षा प्रदान गरिन्थ्यो?
- ङ) तल्लीन र सूकार्य शब्दको अर्थ लेख्नुहोस् ।

८. यदि तपाईं 'मित्रता' कथाका राजा द्रुपद हुनुभएको भए द्रोणले पुरानो प्रतिज्ञा सम्झाउँदा के प्रतिक्रिया दिनुहुन्थ्यो? तर्क दिनुहोस् :

[४]

९. तलका मध्ये कुनै एक प्रश्नको भावको विस्तार गर्नुहोस्: [४]

- क) सारंगीका स्वरहरु सङ्गीत फेर्ने गर आफू हेर्ने आखाँहरु देश हेर्ने गर ।
- ख) नेपाल प्राकृतिक विविधताले भरिपूर्ण विश्वको सुन्दर मुलुक हो ।

१०. तलका मध्ये कुनै दुई प्रश्नको संक्षिप्त उत्तर लेख्नुहोस्:

[२ X ३ = ६]

- क) मानिसका कस्ता क्रियाकलापले गर्दा वातावरण प्रतिकूल हुन्छ?
- ख) 'सिप र श्रम' कविताको मुख्य भाव के हो?
- ग) 'सिंह र स्यालको कथा' कथाले दिन खोजेको सन्देश के हो?

११. तलका मध्ये कुनै एक प्रश्नको विवेचनात्मक उत्तर गर्नुहोस्:

[६]

- क) देवकुमारी थापाले शिक्षा, स्वस्थ र साहित्यमा दिएको योगदानको चर्चा गर्नुहोस्?
- ख) कम्प्युटर र इन्टरनेटको प्रयोग बिनाको मानव जीवन अपुरो र अधुरो देखिनुका कारणहरु के-के हुन्? खुलस्त पार्नुहोस् ।

१२. कुनै एक शीर्षकमा १५० शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्: [६]

- क) कोरोनाले शिक्षामा पारेको प्रभाव
- ख) वन तथा वातावरण
- ग) खेलकुदको महत्त्व

समाप्त